

Látogatás a Vár-barlangban.

Evliai Cselebi nyomán. — Tengerek kagylómaradványai.

Az első kerületi előjáróság ódon, komor udvarából karbidlámpással, villamos huzalokkal felszerelve indulunk neki a „fölfedező út“-nak. A munkások fölemelik a földről, a csorbult kövek közül a megvasalt szuvas csapóajtókat s a nehéz, kőlépcsőkön némán ballagunk lefelé.

Valami titokzatos érzés vonz bennünket, emberek, a barlangok felé. Talán a mult ködéből a sejtek emlékeznek még a boldog, „műveltségmentes“ barlanglakó ősidőkre. Odabenn úgy fognak bennünket körül a föld belsejének félelmes és zord falai, mint puha védőpárnák.

Régóta tudja mindenki, hogy a Vár alatt titokzatos üregek vannak. Evliai Cselebi török világutazó már 1660-ban járt Budán s tizkötetes munkájának két kötetében foglalkozik Magyarországgal. Ő az első, aki a Vár alatt huzódó barlangokról ír. Azt is írja, hogy 200 kút és 2 csobogó van a Vár területén s ezek a kutak a barlangokba torkollanak.

Maguk a törökök, akik annyi ideig voltak az urak Buda várában, csupán jégveremnek használták az üregeket. Vallási mosakodásaikhoz kellett nekik a jég.

Emberi nyomokra eddig még nem akadt senki s nem is valószínű, hogy hosszabb ideig tanyáztak volna itt emberek. Legalább is a felső barlangrétegben nem. Mert állítólag több egymás alatt vonuló barlangcsoport huzódik a Vár alatt. De a puha, márgás törmelékben vizek, tengerek kagylómaradványaira bukkantak.

Mult év tavaszán támadt a kerület előljárójának az a gondolata, hogy a legendák kódébe burkolt barlangokat föltárják. Mottl felügyelő kezdte meg a munkát s néhány ásó csapás után kiderült, hogy jó nyomon vannak. Rengeteg törmelék zárta el a járást. Ezt elhordatták s ma, 12 méternyire az uttest alatt, villanyfény mellett, tisztán láthatjuk a vízmosta, érdekes földtani alakulatokat s az emberkéz alkotta kutak nyomát is. Még vagy 250 köbméter újabb törmelék vár elszállításra s ha ez megtörtént, tovább lehet folytatni a nagy reményekre jogosító munkát. Régi térképek nyomán úgy tudják, hogy a barlangsor egészen a Mátyás-templomig s még tovább is elvezet, keresztül-kasul az egész Várhegy alatt. Csaknem valamennyi ház pincéjéből van lejáró kisebb-nagyobb üregekbe. Most már csak az volna a föladat, hogy ezeket — néhány, nem is nagyon vastag fal lebontásával — összekapcsolják s Budapest hamarosan újabb, páratlanul érdekes és becses látnivalóval gazdagodik.